UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

Quibus modis tutela finitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96136

Visual Library

Quibus modis tutela finitur. Rub.

1 ☞Tutela legitima an finiatur ipſo iure, vel vtrum durent reliquie prime tutele, multum differt.

Pupilli pupilleque ꝛc. Tutela finitur ſi pupillus ab hoſtibus captus fuerit. Dicitur ibi ꝙ tutela finitur ſi pupill⁹ capt⁹ fuit ab hoſtib⁹ ſed hoc caſu nō tollitur ipſo iure, q2 ſi
1 redeat pupillus recuperatur tutela. †Vñ no. ꝙ multum differt vtrum tutela legitima finiatur ipſo iure, vel vtrū durent reliquie prime tutele, q2 primo caſu qñ finit tutela legitima ipſo iure vt morte tutoris locus eſt ſequenti legitimo. Scdo caſu quādo non ipſo iure, locus eſt datiuo, ſ. qñ non iure finitur tutela, ſed remanerent reliquie prime tutele conditione. Unde ſi quis datus ſit tutor ad tempus videntur, ꝙ adueniente illo tēpore non ſit finita tutela ipſo iure. q2 tēpus non eſt modus tollendi obligationem ipſo iure, ſed per exceptionem. ff. de actio. obli. l. obligationum fere. §. plene ergo nec tutela. Et hoc multū ꝓdeſt ſcire, vtrum finiatur tutela vel non. ipſo iure remaneat reliquie prime tutele, q2 vt dictum eſt, primo caſu eſt locus ſequenti legitimo ſcdo caſu dꝫ dari tutor a iudice. Sed dicendum eſt ꝙ imo adueniente tempore ex quo datus eſt tutor ad tempus, ipſo iure finitur tutela q2 bene inuenitur quo tempore finitur tutela. ſ. tempore xij. annorum in femina ꝛ tempore. xiiij. in maſculo ſꝫ hic non inuenitur obligatione: quod tollatur ipſo iure.

1 ☞Tutela legitima qualiter finiatur ꝛ quando.
2 Tutela legitima non finitur minima capitis diminutione.

Minima. Ibi dicitur ꝙ minima capitis diminutiōe tutoris: vt ſi tutor erat ſui iuris ꝛ dedit ſe ei i arrogationem, tutela †finitur ſez legitima dicit gl. ſed minima capi. di. impuberis, ſ. filij famil. legitima tutela nō finitur. q2 filiuſfam. legitimus tutor eſſe non poteſt: q2 proximior vocatur ad legitimā tutelā. ꝛ filiuſfam. proximior eſſe nō poteſt, q2 ipſum antecedit pr̄ niſi in caſu. ōt. gl. vt ſi ſit aliquis filiuſfamil. mortua matre q̄ habebat plures ſeruos, manumittit ſeruū. maternū impuberē delatū ſibi ex hr̄editate materna, daꝶ ei legitima tutela illi⁹ ſerui ipuberis manumiſſi ex lege. xij. tabu. tāꝙ patrono. vt. ſ. ō legi. pa. tut. Et ſi emancipeꝶ a pr̄e finiꝶ. Sꝫ dicas ꝙ illud exēplū eſt impꝫtinēs ꝛ ē falſū. Impꝫtinēs ē: q2 hic loquiꝶ ō legitima tutela q̄ deferꝶ ex verbis ꝛ mēte legias ſcilicet iuris agnationis, vt ſ. de legitim. agnat. tut. Illud exēplū eſt de tutela que ſolū deferꝶ ex mente legis duodecim tabu. ꝭ non ex verbis. vt ſ. de leg. pat. tut. Et ſi dicaꝶ emancipatus eſt ēt agnatus de iure ciuili, vt. j. de ex hr̄da. liber. §. emācipat, ergo pro emancipatione filij finitur iſta tutela. Dicendū eſt ꝙ hic eſt fallacia accidētis dicēdo ꝙ filius emācipatus in cognatis, eſt de iure ciuili ratione qua filius ꝭ nō ratiōe qua patronus defertur ſibi tutela liberti: ideo nō finit iſta tutela legitima minima capitis diminutione. vñ i iſto argu. ē tale pactū ſicut ibi tu cognoſcis corilcum cariſtas eſt nōis
2 ergo ꝛc. †Item ꝙ dr̄ in iſto. §. qđ minima capitis diminutio tutoris tollit tm̄ legitimam que eſt cauſa que queritur tm̄. Iſta rō eſt q2 legitima tutela defertur alicui quia agnatus quia talis: ſꝫ per minimā capitis diminutionē tollitur agnatio. ergo ꝛc. Per iſta iura ſoluitur illa dubitatio, aliquis ſecūdum decretales nouas non eſt delegatus, niſi ſit in dignitate vel niſi ſit prebēdat⁹: vñ delegatur ei cauſa q2 talis ſcꝫ prebendatus. Pone igitur ꝙ priuetur prebēda, vel reſignet, certe expiret ſua interdictio. caſus eſt iſtius. §. q2 ſibi delegata cauſa talis, ceſſante cauſa ceſſat effectus vt. C. de epiſ. ꝛ cleri. l. generaliter. ff. de pact. ꝙ edictū.

De curatoribus. Rub.

1 ☞Prodigo ꝛ furioſo ꝛ mente capto datur curator inuitis.
Curator ſurdo vel muto non datur non petenti volenti.
Curator ad lites ſurdo ꝛ muto inuitis ſicut adoleſcenti an dari poſſit.

Maſculi. Itē inuiti. Hic dr̄ ꝙ adoleſcētes inuiti curatores nō accipiūt preterꝙ ad litem. ꝛ gl. ſed pupillus inuitus curatorē habere non cogitur. Cōtrariū ōt. ſ. ō autoritate tu. §. vltimo ſup illo verbo, vt olim. ꝛc. Vñ dicas pupillus vel adultus. aut vult agere etiā no dabiꝶ ſibi inuito curator ſed repelleꝶ ſi nō petat ſibi dari tāquā minus idonea perſona, vt. l. eſt ꝙ legitimam preſtādi in iudicio habēt. ſi cōtrariatur pupillus vel adoleſcēs, ſi pupillus ſit in fano nō dabitur curator ad lit. ff. de tute. l. q babet. §. ſi pupill⁹.

Sꝫ hꝫ duo remedia qui vult eum conuenire. q2 infans citari non poteſt ſi citetur, non vꝫ ipſo iure, vt ff. de in ius vocan. l. quaquā. Sed pōt actor petere a iudice, vt ei det tutorem, vt C. qui pe. tu. l. q2 alia via eſt, citabuntur agnati de quibus veriſſimile eſt ꝙ defenderetur, etſi comparet aliquis ad pupillū defendendum, bene quidē: ſi nullus cōparet fiet miſſio in bonis defuncti ꝛ ꝓcederet ad vendicat. ſi ex contractu defuncti cōtrariatur hic per duas ll. ff. ex quibus cau. in poſſ. eatur. l. hoc aūt in pupillo. l. apud Iul. Sꝫ ſi pupillus non vult non datur ei inuito curator ad lites, vt ff. de tutel. l. qui hꝫ ſ. ſi pupillus, ſequēs: §. vł ꝯdicere, ſcꝫ ꝙ cogatur habere cura. detur ei inuito. concordant doctores ꝙ non dacis differentiam de pupillo maiore infante vel adoleſcente q2 citabitur, vt veniat acceptu⁹ curatorem. ff. de admi. tu. l. iij. §. vltimo. ꝛ j. de ſatiſda. §. vlt. q2 qūo cōpellerentur niſi citarētur in ꝙ detur eis inuitis, tūc antecedit vt cederētur alias, q2 citat⁹ eſt.
1 †Sed nunc queritur. prodigo ꝛ furioſo a ꝛ mente capto detur ne
a curator inuitis. Dico ꝙ ſic, q2 non ſpectatur velle eorum, q2 velle
2 non poſſunt argu. ff. ſol. mat. l. ij. §. vltimo. †Sed ſurdo vel muto non datur non petenti volenti: ſed nunquid ad lites datur ſurdo ꝛ muto cur. inuitis ſicut adoleſcenti: Dicendū ꝙ nō q2 iſti ſi ſunt adulti procuratorem habere poſſunt adoleſcens, non. vt ſ. de petitionibus inuitis.

ADDITIO.

a ❡Prodigo ꝛ furioſo. Adde ꝙ prodigus cui datus fuit curator, ſi redijt ad ſanos mores deſinit habere curatorem, ſi eſt manifeſtum aliter requiritur factum iudicis. Ita Bar. in l. is cui bonis interdictū: ff de verbo. obl. ꝛ nūquid curator datus prodigo qui non eſt valeat, vide per eundem in d. l. is cui bonis. ꝛ quod ꝓdito ꝛ furioſo detur curator ignoranter tenet Idem Bartol. in l. ꝗ hꝫ. §. ſi pupillus. ff. de tut. Adde no. do. Iaſo. in d. l. is cui bonis vbi determinat ꝓdig⁹ nūqđ iterdict⁹ bōis ſi redeat ad ſanos mores, ipſo iure efficiatur habilis. ꝛ ſolutus ab interdicto, vel requiratur declaratoria iudicis vide per eum vbi plura de materia.

De excuſationibus tutorum vel curatorum. Rub.

1 ☞Abſentes cauſa reipublice excuſantur a tutela noua.
2 Abfuturus dicitur quis dupliciter.
Et qualiter ꝓuideatur pupillo abſente tutore cauſa reipubl.
3 Abſens cauſa reipublice longa abſentia hꝫ excuſationem ſi ſit legatio in remota legatione, ſed non ſi i proxima.

1 Excuſantur. Itē qui accuſari non poſſunt. †Ubi dr̄ quod qui abſunt cauſa reipublice excuſantur a tutela ſ. noua. nā dicit gl. abſunt vel abfuturi ſunt, vt ff. de p.
2 cui a. l. filuſfā. dicas abfuturi ſcꝫ i breui †Vñ abfutur⁹ q̄s dr̄ dupliciter abfuturus, vno modo eſt in veritate, abfuturus eſt q2 neceſſe eſt ei ꝙ infra annum arripiatiter, ꝛ talis nō parat ſe ad eundū, vel ſi parat ſe, hoc ē a lōge eſt abfuturus, ꝓxime q colligit ſarcinulas ꝛ q̄rit equos, ꝛ ſimilia neceſſaria ad proficiſcēdū abfutur⁹. Iſto pmo mō ꝓ abſēte habet, vt ff. q. ex cau. maio. abſente manumittentur. Et idē dicas quod in verbo abfuturus ſcđo modo non excuſet ſe interim a tutela quā hꝫ, ſꝫ vt prouideatur pupillo ſuo interim de aliquo tutore qui admi niſtrabit cū ſe abſentaſſet, vnde cū aliquis mittitur ad aliquā prouinciam regendā, ſi delegauit aliquē antequā ſit in prouincia ſibi decreta facta delegatio nō valet donec ibi fuerit vt ff. de offi. pro conſ. ꝛ leg. l. obſeruare. §. vlti. ſic dico, quidā abfuturus primo ſi ſe excuſauit, interī non valet excuſatio: ſed tūc ſumit vires cū incipit abeſſe.
3 †Item ſcias quod abſens cauſa reipub. lōga abſentia hꝫ vocationem ſi ſit legatio in remota legatione, ſed non ſi i ꝓxima. vt C. de leg cum marina.

1 ☞Inimicitie aut ſunt leues aut capitales, ꝛ que ſint.
Inimicitie que ſint que excuſant a tutela.

Inimicitie. Scias ꝙ inimicitie aut ſunt leues aut capitales. Si ſunt leues, ſiue ante teſtm̄ ſiue poſt interueniant nō excuſant a teſtamētaria tutela, nec ab aliqua alia, q2 leuis ınıtria non reuocat legatū nec ab aliqua tutela. ff de admi. tu. l. iij. ad fi. ſi graues, vt capitales ꝛ tūc aut interueniūt ante teſtm̄, aut poſt ſi poſt teſtm̄ interueniāt ſi ante teſtamentum tantū cū poſtea eſt in teſtamento datus tutor iſte non recuſauit q2 vīdeꝶ recōciliare, hoc niſi faciat hic teſtator vt grauet tutorem q2 videbat quod erat tutor multis negotijs impeditus vnde volebat cum pluribus implicare. vt ff. eodem. l. athletę.
ꝛ hoc

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN